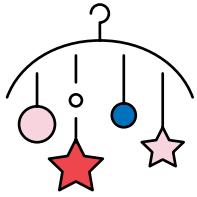

הורים יקרים,

ריכזנו בעבורכן ובעבורכם, את הזכויות שמגיעות לכם מרגע לידת ילדכם ובמהלך השנה הראשונה לאחר הלידה. המרכזים למיצוי זכויות של עיריית תל-אביב-יפו עומדים לרשותכם, כדי לקבל עזרה ומידע לגבי הזכאות שלכם לשירותים ולזכויות.

החזרה הביתה

מענק לידה

מיד עם הלידה, היולדת זכאית למענק לידה, שמשולם על-ידי המוסד לביטוח לאומי.

הזכאות למענק לידה ניתנת:

- לכל תושבת ישראל או אשת תושב ישראל, גם אם הלידה הייתה בחו"ל.
- לאישה המועסקת בישראל או שבן זוגה מועסק בישראל, במשך שישה חודשים רצופים לפני הלידה, גם אם אינם תושבי ישראל ובתנאי שהלידה הייתה בישראל.
- להורים מאמצים ולהורים מיועדים בהליך פונדקאות. במצב זה, גם האם הפונדקאית זכאית למענק לידה אם היא ישראלית.
- במקרה של לידת בית, קבלת מענק הלידה מותנה בהצהרה של המיילדת למשרד הבריאות שנכחה בלידה, ושהלידה התקיימה בהתאם להוראות חוזרי משרד הבריאות בנושא.

חופשת לידה

הזכאות לחופשת הלידה נקבעת על פי משך הזמן שהיולדת עבדה באופן רציף לפני הלידה:

- עובדת שעבדה 12 חודשים לפחות, תהיה זכאית לחופשת לידה של 26 שבועות.
- עובדת שעבדה פחות מ-12 חודשים זכאית לחופשת לידה של 15 שבועות.

חופשת לידה לבן או לבת הזוג של היולדת

עובדים שכירים שבנות זוגם זכאיות **לחופשת לידה** זכאים לחלוק עם היולדת את החופשה, ובתנאים מסוימים אף לשהות בחופשת לידה חופפת עימה למשך שבוע. את החופשה ניתן לקחת החל בשבוע השביעי אחרי הלידה. בתקופה זו, בן או בת הזוג זכאים לדמי לידה על פי אותם קריטריונים. כמו כן, יכולים בן או בת הזוג לקחת חופשת לידה בת שבוע במקביל לחופשת היולדת. [במקרה של לידה של תאומים או יותר, ניתן להאריך את חופשת הלידה המשותפת].

הארכת חופשת הלידה עקב אשפוז

אישה בחופשת לידה שתיוקת מאושפז בבית החולים למשך 15 ימים לפחות (גם אם לא רצופים) זכאית להאריך את חופשת הלידה שלה. זכאות זו ניתנת גם אם היולדת עצמה מתאשפזת במהלך חופשת הלידה.

חופשת לידה לסטודנטית

על מוסד הלימודים לסייע לסטודנטית אחרי לידה, לרצף השכלתי, על ידי הארכת תקופת הלימוד ומתן רשות להיעדר מהשיעורים. הזכויות חלות גם על סטודנטים שהם בן או בת הזוג של היולדת. פרטים נוספים מופיעים **באתר כל זכות**.

בבית החולים

רישום היילוד

אפשר לרשום את התינוק בבית החולים בעמדה של משרד הפנים, באופן מקוון או במשרדים של רשות האוכלוסין וההגירה. אם התינוק או התינוקת נולדו בלידת בית, המיילדת צריכה לתת תצהיר רשום על ידה לפיו הלידה התקיימה על פי הוראות משרד הבריאות. פרטים נוספים על לידת בית אפשר למצוא **באתר משרד הבריאות**. במקרה של רישום התינוק להורים מאותו מין, מידע נוסף מופיע בהמשך המסמך תחת "הכרה בהורות".

מומלץ מאוד כבר לאחר הלידה לרשום את היילוד לאחת מקופות החולים לטובת טיפול וליווי בעת הצורך.

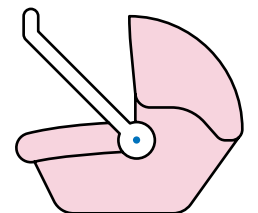
היעדרות בן או בת הזוג מהעבודה מיד לאחר הלידה

בן או בת הזוג רשאים להיעדר מהעבודה עד חמישה ימים קלנדרים אחרי יום הלידה - שלושה ימים על חשבון ימי חופשה, ויומיים נוספים על חשבון ימי מחלה.

פגים ושהות נוספת בבית החולים

הורי היילוד רשאים לשהות עמו לאורך כל תקופת אשפוזו בפגייה, ובמשך כל שעות היממה, לרבות בעת ביצוע בדיקות. ככלל, הורים לפגים פטורים מתשלומי חניה בחניון של מרכזים רפואיים ממשלתיים כלליים, אך מומלץ לבדוק את מדיניות בית החולים. מידע על מדיניות החניה של המרכז הרפואי תל-אביב, איכילוב, ניתן למצוא **באתר בית החולים**.

בעת השחרור מהפגייה, על פי נוהל: במסגרת המעקב והטיפול ביילודים מורכבים ובפגים, בסמוך לשחרור היילוד מהאשפוז לקהילה, ייערך מפגש הכנה עם ההורים ועם הצוות המטפל בפגייה בליווי אחות הקשר של קופת החולים ואחות טיפת החלב אליה תופנה המשפחה.

חשוב לשמור את התיק הרפואי של היילוד לטובת המשך הטיפול. המשפחה זכאית לקבל את התיק הרפואי של היילוד מבית החולים, לעתים בתשלום.

לשים

דמי הלידה

דמי לידה משולמים ליולדת שעבדה כעצמאית או שכירה, והפסיקה עבודתה בשל הלידה. התשלום נועד לפצות על אובדן ההכנסות בפרק הזמן שבו היא לא עובדת.

גברים שחולקים את חופשת הלידה עם בנות או עם בני זוגם גם עשויים להיות זכאים לדמי לידה. תוספות יוקר שמשולמות בזמן תשלום דמי הלידה נכללות בדמי הלידה.

דמי הלידה מחושבים על פי הכנסות היולדת ומוענקים למשך 15 או 8 שבועות מתוך חופשת הלידה, ניתן לבדוק את זכאותך [כאן](#).

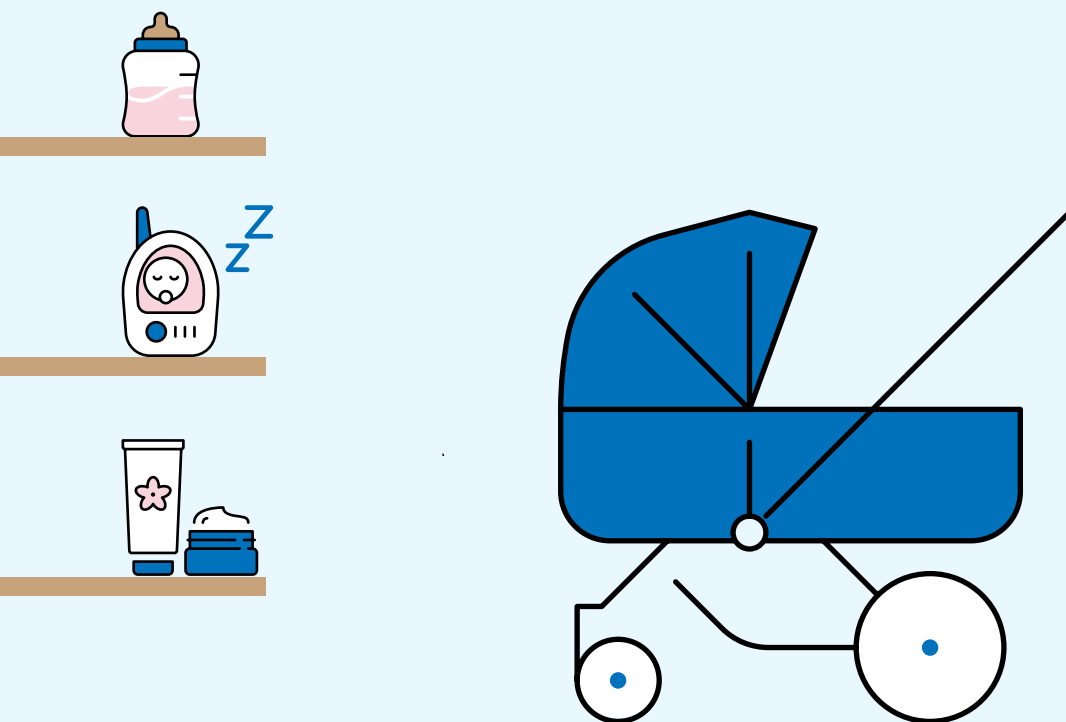
דמי הלידה לא ישולמו עבור התקופה שבה היולדת עובדת. בתום תקופת תשלום דמי הלידה, היולדת יכולה לבחור להישאר בבית למשך שארית תקופת חופשת הלידה שנקבעה לה.

בתקופה זו:

- העובדת ממשיכה לצבור זכויות סוציאליות המוקנות על פי הוותק במקום העבודה.
- עובדות ועובדים שיצאו לחופשת לידה ועבדו לפחות 6 חודשים לפני תחילת ההיריון, המעסיק ימשיך להפריש עבורם לביטוח פנסיוני ולקרן השתלמות בתקופת הזכאות לדמי לידה. עובדת שמקבלת דמי לידה במשך 8 שבועות זכאית להמשך ההפרשות במשך אותם שבועות, (גם אם היא זכאית לחופשת לידה של 15 שבועות).
- במקרה שמעסיק מפסיק להפריש לקופת הגמל וקופות הפנסיה, העובד או העובדת רשאים להפקיד כספים לביטוח הפנסיוני, כדי לשמור על רציפות הזכויות הפנסיוניות.

פיטורים או התפטרות בחופשת לידה

- אסור למעסיק לפטר, לפגוע בשכר או לתת הודעת פיטורין של עובדת או עובד בחופשת לידה.
- אסור למעסיק לפטר עובדת או עובד במשך 60 יום אחרי חופשת הלידה ללא היתר מהממונה על חוק עבודת נשים.
- אסור במהלך חופשת הלידה לתת את ההודעה על פיטורים, גם אם הפיטורים נכנסים לתוקף רק אחרי תום 60 הימים המוגנים שלאחר חופשת הלידה.
- עובדת עצמאית זכאית לעשות פעולות לתחזוקת העסק שלה, מבלי שתחשב כמוותרת על זכותה לחופשת הלידה. צריך [למלא טופס](#) באתר ביטוח לאומי.
- לאחר תקופה זו, כל יולדת זכאית לצאת לחל"ת. אורך החל"ת ייקבע על פי הוותק במקום העבודה, ובכל מקרה לא יעלה על שנה. פרטים נוספים וחשוב הזכאות, ניתן למצוא [באתר הביטוח הלאומי](#).
- עובדת או עובד שמתפטרים מעבודתם לצורך טיפול בילד עד 9 חודשים מיום הלידה, ייחשבו כמפוטרים מבחינת מקום העבודה, ויהיו זכאים לפיצויי פיטורין.
- אם לעובדת שהתפטרה יש בן או בת זוג שעובדים ושמבוטחים בביטוח לאומי, במשך התקופה שבה לא תעבוד, היא תהיה פטורה מתשלום דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות. לשם כך עליה להיות נשואה או מוכרת כידועה בציבור ע"י המוסד לביטוח לאומי לבן או לבת הזוג.
- גם הורה שאינו היולדת זכאי במקרים מסוימים לפיצויי פיטורים במקרה של התפטרות לצורך טיפול בילד. פרטים נוספים [באתר כל זכות](#).

לידות שקטות

אישה שעברה לידה שקטה לאחר 22+1 שבועות להריון לפחות, זכאית למענק לידה ולחופשת לידה שבמהלכה תקבל דמי לידה בהתאם לזכאות. פרטים נוספים ניתן למצוא [באתר כל זכות](#).

אישה שעברה לידה שקטה יכולה לפנות [למרפאה לבריאות האישה במעגל הפריון](#) כדי לקבל ליווי רגשי.

שעת הורות (שעת הנקה)

הורה טרי שחוזר או חוזרת לעבודה אחרי חופשת הלידה, זכאים להיעדר במהלך העבודה שעה אחת ביום, או לנצלה כדי לצאת שעה מוקדם יותר. "שעת ההנקה" לא מוגבלת רק לנשים מניקות, אלא להורים טריים בכלל, והזכאות לה נמשכת במשך ארבעה חודשים אחרי תום חופשת הלידה.

ניתן לחלוק את הזכות (כולה או חלקה) עם בן או עם בת הזוג.

איסור על עבודת לילה

יולדת אחרי לידה לא תועסק בעבודת לילה (עבודה במשמרת, שלפחות שעתיים מתוכה הן בין שעות 22:00 ל-06:00 בבוקר) או בימי המנוחה השבועית, במשך 4 חודשים מתום חופשת הלידה, אלא אם העובדת הסכימה לוותר על האיסור בכתב. פרטים נוספים אפשר למצוא [באתר כל זכות](#).

משפחות שבראשן הורה יחיד

למשפחות שבראשן הורה יחיד עשויות להיות זכויות ייחודיות.

אפשר למצוא פרטים נוספים במרכזי מיצוי זכויות או [באתר כל זכות](#).

פונדקאות

הורה מיועד זכאי לצאת לחופשת לידה בהתאם לוותק שצבר במקום העבודה. [פרטים נוספים באתר הביטוח הלאומי](#). כפי שמפורט בפרק "החזרה הביתה" במידעון זה. במהלך חופשת הלידה (או בחלקה) ההורה עשוי או עשויה להיות זכאים לתשלום דמי לידה להורה מיועד, בהתאם לתנאי הזכאות. פרטים נוספים על זכויות להורים מיועדים וילדיהם אפשר למצוא [באתר כל זכות](#).

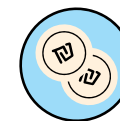
הכרה בהורות

צו הורות פסיקתי הוא צו שיפוטי המכונן קשרי הורות בין בן או בת זוג של הורה ביולוגי לילדו של ההורה הביולוגי, במקרים שבהם הוריית הילד נעשתה בכוונה משותפת ותוך תכנון משותף של בני הזוג. לא ניתן להעניק צו הורות לבן הזוג של ההורה הביולוגי אם שני ההורים הביולוגיים של הילד הם בחיים ולא ניתן הקשר בינם לבין הילד (למשל במקרה של הורות משותפת).

מידע נוסף אפשר למצוא [באתר כל זכות](#).

לסיוע בתחום זה, אפשר לפנות למרכז מיצוי זכויות, או [לאגודה למען הלהט"ב בישראל](#), שמציעה שירותי ייעוץ, טיפול, גישור וסיוע משפטי להורים ולמשפחות.

זכויות פיננסיות להורים ולתינוק

קצבת ילדים

הקצבה החודשית נועדה לסייע להורים בהוצאות גידול ילדים בישראל עד גיל 18.

לרוב, הקצבה משולמת על-ידי המוסד לביטוח לאומי באופן אוטומטי, על בסיס המידע שעובר אליו מבתי החולים בארץ. [במקרים מסוימים](#), צריך להגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי בתוך 12 חודשים מתחילת הזכאות לקצבה. במקרה של הורים גרושים, הקצבה משולמת להורה שהילדים נמצאים בחזקתו.

פרטים נוספים על הזכאויות לקצבת ילדים נמצאים [באתר כל זכות](#).

קצבת לידה

אם נולדו בלידה אחת 3 ילדים או יותר, היולדת זכאית לקבל בנוסף לקצבת הילדים גם קצבת לידה במשך 9 חודשים.

זיכוי במס הכנסה

עם הצטרפותו של תינוק חדש למשפחה, הורים זכאים לתוספת של נקודות זיכוי במס הכנסה. מספר נקודות הזיכוי נקבע לפי גיל הילד והמצב המשפחתי של ההורים. פרטים נוספים אודות הזכאות ודרכי המימוש, אפשר למצוא באתר [רשות המיסים](#).

החזר מס הכנסה

אם היולדת חזרה לעבודה רק בשנת המס שלאחר הלידה או לא חזרה לעבודה כלל, היא עשויה להיות זכאית להחזר מס הכנסה, בגין השנה שבה ילדה. ניתן לבקש החזר רק עם תום שנת המס, עד 6 שנים לאחריה.

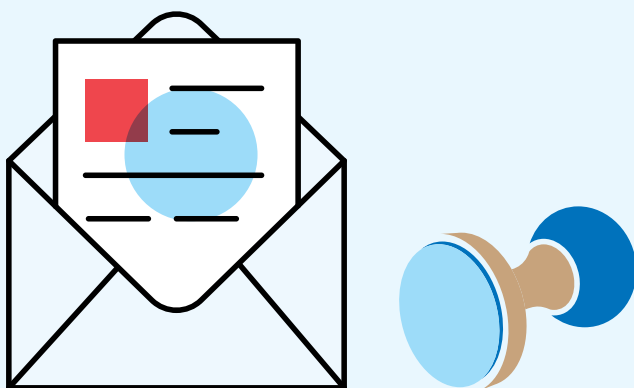
הטבות והנחות

מומלץ [לעדכן את מי אביבים](#) לגבי מספר הנפשות שמתגוררות בבית, כדי להקטין את החשבונות. הדיווח נעשה באופן עצמאי מול החברות הרלוונטיות. הורים יחידניים זכאים להנחה בארנונה.

חיסכון לכל ילד

במסגרת תכנית "חיסכון לכל ילד" המוסד לביטוח לאומי מפקיד בכל חודש ₪57 לכל ילד תושב ישראל. ההורים רשאים להוסיף ₪57 נוספים מתוך קצבת הילדים.

קיימים כמה מסלולי חיסכון לבחירת ההורים. בבחירת המסלול צריך לקחת בחשבון את הנתונים הייחודיים של כל משפחה, בגלל שעשויות להיות לכך השלכות כלכליות. מומלץ לעיין בקפידה בהסבר על [המסלולים השונים](#), כדי לקבל את ההחלטה המתאימה ביותר עבורכם ובעבור ילדיכם.

מצבים שחשוב לשים לב אליהם

דכדוך לאחר לידה או "בייבי בלוז"

נשים רבות (כ-50%-70%) חוות דכדוך בימים הראשונים לאחר הלידה. אם את חווה תסמיני דכדוך חשוב שתכירי במצב ותשתפי את הקרובים, או עם אנשי מקצוע בתחום הבריאות. ניתן לפנות לאח או לאחות בטיפת חלב או לרופא או רופאת המשפחה.

הדכדוך יכול להימשך החל בכמה שעות ועד כשבועיים. לרוב דכדוך יחלוף מעצמו ולא מחייב טיפול מיוחד, אבל אם הוא לא חולף, מחריף או מופיע בשלב מאוחר יותר, יכול להיות שמדובר בדיכאון לאחר לידה. פרטים נוספים אפשר למצוא [באתר משרד הבריאות](#).

דיכאון לאחר לידה

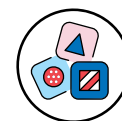
נשים וגברים עשויים להתמודד במהלך ההיריון או לאחר הלידה עם דיכאון, חרדות או מצבים רגשיים אחרים שדורשים טיפול והפנייה לגורמים מקצועיים. קיימים תסמינים רבים לדיכאון לאחר לידה, בהם מצב רוח ירוד ועצבות, אובדן עניין או הנאה, קשיי שינה או שינה מוגזמת, תחושת חוסר ערך עצמי, אי שקט ועוד. פרטים נוספים אפשר למצוא [באתר משרד הבריאות](#).

באם את או אתה או קרובים אלייך מביעים את התסמינים, נמליץ לפנות לעזרה מקצועית.

ניתן לקבל עזרה זו דרך האחיות בטיפות החלב העירוניות. כמו כן, אפשר לפנות לקבלת טיפול באמצעות או בקופת החולים.

ילדות וילדים עם מוגבלות

להורים לילדות וילדים עם מוגבלות מרכז מיצוי זכויות יצר [מקבץ זכויות ושירותים למשפחות מיוחדות](#). מו כן, אפשר להירשם ל**דיגיתל נגיש** שכולל מידע על פעילויות נגישות בהתאם לסוג ההנגשה וקבוצת הגיל.

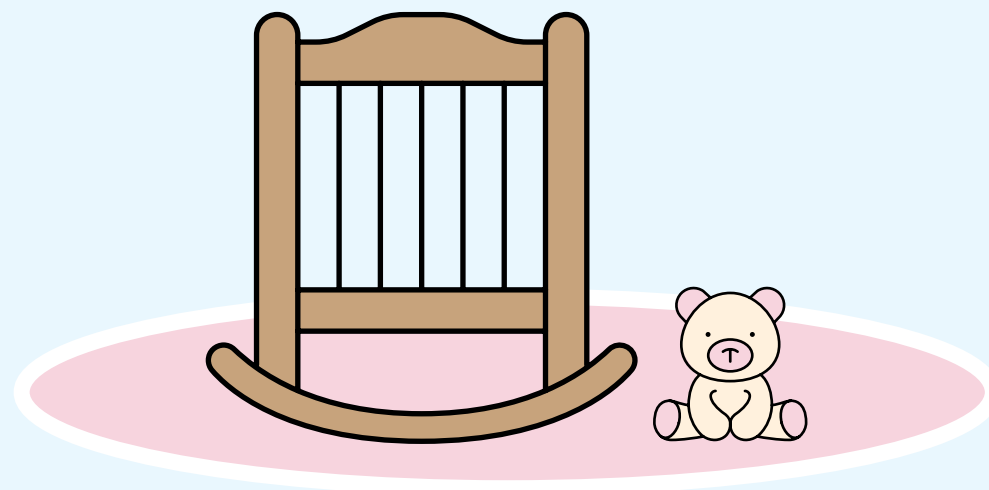
המחלקות של המנהל שירותים חברתיים עומדות לשירותכם, כדי לסייע באופן פרטני ולהציע שירותים מתאימים לילדיכם. לאיתור מחלקה רלוונטית במנהל שירותים חברתיים [באתר העירייה](#).

מבקשות מקלט ועובדות זרות

יולדות מבקשות מקלט עשויות להיות זכאיות לדמי לידה ומענק לידה בחלק מהמקרים, כתלות במשך זמן העבודה לפני הלידה. יולדות שהן עובדות זרות זכאיות לזכויות מהמדינה כל עוד הוויזה שלהן בתוקף. לרוב, זכויות אלה לא ניתנות באופן אוטומטי, וצריך לפנות למוסד לביטוח לאומי כדי למצותן. כמו כן, הילדים זכאים לקבל טיפול בטיפות החלב.

אפשר לפנות [למסיליה](#) (סיוע למבקשי מקלט ומהגרי עבודה) של עיריית תל-אביב-יפו כדי לקבל סיוע במיצוי זכויות בתחום זה.

מוקד שירות 106 פלוס

במוקד מוסרים מידע ומקבלים פניות בנושאים שונים ומגוונים. המוקד עומד לרשות התושבים והתושבות בשגרה ובחירום 7/24 ואפשר לפנות באמצעים האלה:

- חיוג מכל טלפון נייד - **9106***
- יישומון 106+
- דיווח באמצעות **טופס מקוון** (אפשר גם בצורה אנונימית)

מרכזי מיצוי זכויות

מרכזי מיצוי הזכויות מיועדים לסייע לתושבים ולתושבות העיר ביעוץ, בהכוונה, ובליווי אקטיבי למימוש הזכויות המגיעות להם. השירות ניתן בנושאים כגון: ביטוח לאומי, הוצאה לפועל, דיור, זכויות מוניציפליות, ניסוח מכתבים, סיוע במילוי טפסים ועוד. השירות מוצע ללא תשלום, על ידי עובדים ומתנדבים מקצועיים.

פירוט של מרכזי מיצוי הזכויות ברחבי העיר ניתן למצוא **באתר העירייה**.

מחלקות לשירותים חברתיים

המחלקות מציעות טיפול פרטני, משפחתי וקבוצתי פסיכו-סוציאלי על ידי עובדים סוציאליים, ובמקרה הצורך מפנות משפחות או ילדים למסגרות מתאימות.

לאיתור המחלקה הרלוונטית למקום מגוריך **באתר העירייה**.

טיפות חלב

השירות בטיפות החלב ניתן מגיל לידה עד 6 שנים, לתושבי תל-אביב-יפו ללא תלות בשיוך לקופת החולים וללא תשלום. את הביקור הראשון בטיפת חלב צריך לערוך על פי הנחיות השחרור מבית החולים. טיפת החלב פועלת על פי הנהלים המחייבים של משרד הבריאות.

פרטים נוספים על השירותים הניתנים באמצעות טיפות החלב, איתור טיפת חלב הקרובה לבית וזימון תור **באתר העירייה**.

שירותים להורה ולתינוק

בעיר תל-אביב-יפו יש מגוון רחב של תכניות עבור ילדים ומשפחות, שמופעלות בשותפות עם שירותים מתחומים שונים ומתבססות על רשתות תמיכה קהילתיות. כל המידע על השירותים הקיימים **באתר העירייה**.

במקרה חירום ניתן לפנות ל:

משטרה - 100 | מוקד שירות 106 פלוס | משרד הרווחה והביטחון החברתי - 118